

„Soča“

Izhaja vsak petek o poldne in velja s pri logama „Primorac“ in „Gospodarski List“ vred po pošti prejemena ali v Go rici na dom posiljana:

vse leto	... .	pld. 4:40.
pol leta	... .	2:20.
četr leta	... .	1:10.

Za tuge dežele toliko velj, kolikor je veja poštnina.

Delavcem in drugim maj pomožnina novim narodnikom naravnino značimo, ako se oglaša pri upravnosti.

„Primorac“ izhaja vsakih 14 dni ob enem z nepravim (nepar) „Sočini“ številkom.

„Gospodarski List“ izhaja in se prilagava vsak mesec obsegajo 16 strani. Kadar je petek praznik, izdejmo listi v četrt.

SOČA

(Izdaja za deželo)

Nadaljevalna šola za obrtne učence v Gorici.

Ta šola prične poslovali prihodnji torek od 5. do 7. zetor. Nadalje bo ponik ob četrtek in sobotah ob enakem času, in ob nedeljah od 9. do 12. predpoludne.

Upravljanje se bo vedlo v medije od 11. do 12. ure predpoldne v Šolskem posloju v ulici Barzelli 11, kjer bo vodila sole gospod cesarski svetnik Franz Vodopivec, vsa potrebitna pogosu.

Starci, ki imajo dečke v Gorici pri kasem rokodelskem mestru, poturite se, da jih upišete v to šolo, kjer boste nujno naložili in postali tako mojstri, kakor na zahteva dandatnega doba. Hrango je potrebno vsem dolnjim rokodelcem, posebno muzarjem, židarjem, klesarjem, tekarcem, pa tudi krejčem, osvajjem in drugim, da kažejo tudi ne zna nihče hokje, da bi mu ta ponik, kakor je vsebuva v tej šoli, ne bi v korist.

Počebno pa se je izdelano da počasne deluje v okolici, da bi poskrbeli za to, da ne izostane nijeden objekt učence, ki je došel v Gorico in njegove takole učenne.

Po videnem trdu je šola ustvarjena, žato naj stori vsek redoljubje svoje skete dolnosti, da bi tudi kakor nujno naložili koristila narodu slovenskemu in gorskemu.

Shod zaupnih mož.

Dne 27. t. teč. ob 10.00 u. v Ljubljani so se na shod zaupnih mož narodne stranke. Pred tem shodom so se pa izjavili tudi konservativci, kateri so pa s tem pač že pokazali, da jih je postala narodna stranka takole zaprijetna. Sledila Alekša Ščepaška shoda na tudi tako, da je način nemščinskega izjemanja, z tujim počasnim konzervativna stranka ostala v prizadevanju. Z njih pomenega je svojega protipredstnika načelni deželnega gospodarja, z njih pomenega pa vstopila nemščinska stranka v deželni izbor.

Sedaj pa je primorski zbor, kar da konzervativna stranka ne more pridobiti na shod zaupnih mož. Dva razloga je prav, da bi nam pa nujno prepričali, da konservativci kažejo v čudni način.

Priča razlog je, ker narodna stranka ne more držeti mesta v Ljubljani. Čeprav pa v državnem državljanu se je že takole posale, da pač ni treba več popustiti, da stolnica naše konzervativne stranke v tem osnutku ne naloži narodnosti v koren. Tukaj stoji, da pa ne spremeni okoljeno, da se je „Slovenec“ polegoma pa posamez slovenski manjinci v Kočevju. Tukaj gre za to, da se načelni deželnik pokaze, da je podnakopravjen, in ker se podnakopravjen drugemu deželi ne da, se pa morajo v mestu, kjer je nadaljnji zastop v slovenskih rečih, ustvari, kjer je v tem slovenska, napravi slovenski napis, kjer je pa občinska oblast i menški reči, pa tako ostanejo nemški. Po načelu naših konzervativcev bi pa ondu tudi državljenski napis, kjer smo Slovenec v večini, a načelni menški pa ondu, kjer imajo Nemci večino, same lasti pa v tukih mestih, kjer imajo Lahu naravnino in nevečino. Tu bi Nemci napravili v Celju ali Kočevju državljenske napis, na to se misli, da vidi, kjer so poslali na mesto, kjer se je celo upravljalo sedem izkrela, da so občine v tem oziru avtonome. Načelni menški, ozirna deželni izbor tudi v tem oziru kako nadzorovalo pravico, kar je pa se dvomljivo, vendar ta pravica dolije ne sega, nego k večjemu do tega, da se morejo kakški sklepki razveljaviti, ukakor se pa občine ne morejo siliti, da bi kaj novega sklepale s tem oziru. Vlada si je že posteno prizadevala, da bi prisilila mesto Brno, da napravi dvojezične napis, pa ni šlo. Vlada bi bila v Brnu nista imela dvojezične napis, da bi jih ložje varovala v Pragi.

Tukaj je torej jedina pot do narodne jednakopravnosti tist, ki jo je storil narodni mestni zastop v Ljubljani. Vsaka druga pot pa pelje do ponizanja našega jezika pod laščino in nemščino. Tako pa nikdo ne more dopustiti, kdor ima le še iskrič slovenskega ponosa v srcu. Vemo, da bode ljubljanski

mestni zbor rad dal napraviti zoper dvojezične napis, ako jih naši konservativci izposluju v mestih, kjer so Slovenci v manjšini. (Hic Rhodus, hic salta! Ured.)

Priklici pa imajo, saj so na Dumagu v načrtom prizadetvini. Ce pa ničesa ne usajo deseti, bi pa res narodu več koristili, ko bi ne razbirali, kar drugi zidajo.

Primerjati z ljubljanskimi učilnimi napisi napis pri c. kr uradih se pa ne more. Tukaj pa ima vladu odločno besedo. Lahko jih napravi, če jih lo hiote, noben mestni zbor tega ne more prepričati, zato je pa tukaj izvestna in izvršljiva narodna jednakopravnost, kakor je praporca „Slovenec“. Če „Soča“ pledej tih napisov zavzemajo drugačno stiskite, je čisto naravno, ker so razmere posveti drugačne. Sačer bi pa bil moral „Slovenec“ se tukaj drugačja imeti v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto samo v počev, pa najprej pred uradji pa pač vse prebičev, ki spada pod določeno oblast. Skoraj vse tisti okrajci, za katere se je izdala ministerjska naredba, so po vecini slovenski, načelni bodisi soditi tudi v tukih mestih. Ta bi pač bilo preveliko poniranje okoliščinov, ako bi se v takih stvarach ne jemal v postev. Če zato v učilne napis, pride mesto

zupni urad, da bi prezrl zakonite določbe in oigbal se jih.

Znani so dalje naporji primorske irrente, da bi dala Primorski na videz italijansko lice, v kar se poslužuje tudi sredstva, da polaščuje slovenska imena krajev in oseb.

Tako je tudi imé tikoma pri Gorici ležeče vasi Podgora židovski list „Corriere di Gorizia“, ki je glasilo irredentovske stranke v Gorici, spremenil v Piedimonte. Ta list je šabil veliko posnemovalcev, ki rabijo to „velepomembno“ zaznamovanje.

Tako n. pr. poslužuje se goriski župan v svojih uradnih dopisih do slovenske občine podgorské tudi imena Piedimonte.

Da, in dasi se je ponovno pritoževala podgorska občina na c. kr. namestništvo proti taki zlorabi, in dasi je prepovedalo c. kr. namestništvo podrejenim uradom rabi zaznamovanja Piedimonte, zlasti pa se c. kr. poštnemu uradu, je bilo vendar to zaznamovanje sprejeti v „krajevni imenik“ l. 1894, torej z vednostjo c. kr. namestništva v Trstu.

Na podlagi teh dejstev čutijo se podpisanci primoane, uprasati njegovo prevzvišenost, gospoda ministra za notranje posle:

1. Ali hoče njegova prevzvišenost zauzeti preiskavo o teh dogodkih?

2. Ali je njegova prevzvišenost voljna, skrbeti za to, da se Slovencem v Gorici pri tamošnjem občinskem uradu ne bodo kratile po državnih temeljnih zakotih zagotovljene pravice, in da se ne bodo počila slovenska krajevna imena na tendencijozen način?

Na Dunaju, 31. okt. 1894.

Alfred Coronini,

Dr. Gregorič — Dr. Ferjančič — Šupuk — Biankini — Kušar — Dr. Bulat — Perie — Dr. Gregorec — Spinčič — Borčič — Dr. Dostal — Troll — Dr. Lang — Thurnher — Pfeifer — Dr. Kramat — Dr. Kaizl — Dr. Šil — Dr. Šamánek.

Vikariji na Goriškem.

(Iz. dop.)

V 20. st. „Pr. L.“ str. 171. beremo: „Po dogovoru našega prevzvišenega knezonačka Alojzija z visokim ministerstvom so sledeci vikarijati povzdignjeni v kuracije: . . . .“

V st. 21. „Pr. L.“ v dopisu „iz Goric“ pa beremo: „Povod novim spletkom in obrekovanjem je moral biti tudi dogodek, ko je preč. ordinariat pristal na predlog vlade, da se 41 vikarij povzdigne — vsaki po sebe in sicer še le po dogovoru z župniki — v kuracije ali župnije: . . . .“

Uprasano Vas, prijatelji božji, kako se ujemajo te trditve? V prvi številki pravite, da „je preč. ordinariat predlagal“, v drugi številki pa „vlada dogovorno z župniki“. — Uboga vlada, kako širok hrabet imas! Kadar nekaterniki — drugače ne morejo iz zadrege, zavajajo vse na vlado, dasi je v več slučajih popolnem nedolžna.

Dopisnik iz Gorice v „Pr. L.“ je pa proti koncu svojega dopisa velike več povedal, kakor smo mi misili. Zato pravi: „Glavna misel je: Vsi cerkveni zbori so posteni — samo goriski konzistorij je, t. j. slovenski konzistorijali ne, saj italijanskih dopisnik pač ni misil“.

V besedici „konzistorij“ nam je dopisnik dal ključ do neologičnega, kričnega ukrepa glede na vikarije, kajti znano je, kdo je voditelj slovenskih konzistorijev. Zato paje ves Kobariški Kot ostal na cedilu, dasi je Sedlo velik vikarijati in tri debele ure oddaljen od Kobariša, decim je Podgora se ne po urice od Ločnika. No, no, zdaj vemo pri čem smo. Hvala lepa g. dopisniku iz Gorice, ker zdaj imamo eno več v svoji torbi.

Dalje dostavlja g. dopisnik velepomenljiv vzdih: „Le tako naprej, dokler je še Slovenec kaj: enkrat „Soča“, enkrat „Corriere“.

Poslušajte pa, kaj Vam mi povemo. Urednik „Soče“ je bil katoličan in Slovenec, še preden je prišel v Gorico, je zdaj katoličan in tudi Slovenec, in bo katoličan in Slovenec, dokler bude živ. Dr. Gr. je tudi Slovenec. Vsi somišljeniki Gregorčič — evi so tudi Slovenci. Slovenski profesorji v Gorici, so tudi Slovenci. Zakaj torej noč in dan tuhate, kako bi najprvo urednike, najbolj neodvisnega med delavnimi Slovenci v Gorici, spravili iz Gorice, in z njim še druge narodne delavce v mestu?

Toliko povdignite katoliki shod in njegove resolucije. Človek bi mislil, da res tudi v dejanju pokaže to navdušenost. Med drugim bremeno v eni resoluciji besede: „časnike pa, ki so nekoliko omahljivi, pa se še niso udali liberalistu, naj upivni katoličani tako preustrojijo, da se postavijo na dobro stran: . . . .“

Ali se držite te resolucije, ako že mislite, da je „Soča“ kaj omahljiva?

Konečno nam je se oneniti žalostno resnico, da v Avstriji cerkveni krogi poklekajo pred državnim molohom, prosek milost tam, kjer bi morali zahtevali. Rajniki Windhorst je rekel: Nicht wir bitten, wir verlangen. — Prihranilo se je vladni par tisočakov, zato pa vrže vlada ore tisočake na mesto goriškim vikarijem v nenasiljive žrelo

kakim židovskim parobrodnim družbam. Daleč smo prišli! Čedalje bolj jadramo proti prepalu cesaropapizma. In potem se čudimo, ako liberalci nas katoličane smatrajo za vladne kreature.

Iz Ljubljane, 15. novembra. — Post. Šuklje odklopi svoj mandat, kakor je naznani na nekem shodu v Metliki. Pri tem je pa gospod Šuklje priporočal kandidaturo gosp. Višnikarja. „Slovenec“ je že zavzel stalisce proti tej kandidaturi. Potrebno je, da tudi narodna stranka izreče kmalu odklopi svoje mnenje. Pred vsem mora narodna stranka od kandidata zahtevali, da se na Dunaju ne bodo pajdašil z nasprotniki naše vere in narodnosti, kakor se bratijo sedaj mnogi kranjski poslanci. V tem oziru je treba, redovitljivo popolne jasnosti, da se ne zgodi, kakor se je na Korosku, kjer je kandidoval gosp. Peitler kot krščanski socijalist, na Dunaju je pa vstopil v konservativni klub, ne pa v krščanski socijalist. Macke v žaklu kuropoti in dobro.

Mnogo se po časopisih govorji o tem, so li konservativni poslanci slih grofu Schönbornu zaradi dvojezicnih napisov ali ne. „Vaterland“ pravi, da niso bili sli, od druge strani se pa trdi, da so bili sli. Stvar je zanimiva. Dvoje je mogoče. Če niso bili sli, niso storili povsem svoje dolžnosti, če so pa sli, potem lega pa iz strahu pred levitarji si ne upajo povedati. To je pa pač slabo znamenje, in bi dokazovalo, da levitarji strahujejo vse konservativne življe. Če so pa takci bojazljivje konservativni poslanci, oziroma ves konservativni klub, da se niso očitno upali, storiti odločnega koraka, ko je baron Chtomecki porabljil ves svoj upliv za Lahe, tedač bode pač potrebljno, da si narod slovenski poslce boljših varuhov svojih narodnih pravice.

Dostavek uredninstva. — To, česar ne več natanko nas ljubljanski dopisnik, in čemur se čudi, poveamo mi. — V zadnji številki smo ponatisnili par brzojavk iz „Slovenskega Naroda“, katerje je postal njegov dunajski poročevalci. Tukoma pred sklepom lista smo dobili iz poslanskih krogov nujno poročilo, da isti brzojavki nista drugega nego goli „humbug“, kateri so podlaknili v „Narod“ uprav koaliranec po imenjenem poročevalcu, ki je šel na led, ako ni se kaj nedostojnišega umes. Mi smo dostavili, ko je bil list že v stroju, kratko opazko, da oni brzojavki ste brez vsakoršne podlage. Tudi „Narod“ je pozneje priobčil iz poslanskih krogov brzojavno poslano enako pojasnilo.

— „Vaterland“, ki je v tem pogledu prav gotovo dobro poučen, je tudi zanikal, da bi bili slovenski koaliranci naredili pri sladi takó odločen korak za dvojezicne napis. Vkljut temu je „Narodov“ dopisnik proti „Vaterlandu“ vzdrževal svoje prejšnje trditve (Zanimivo je tudi to, da je tržaški „Piccolo“ priobčil isto brzojavko „Narodovo“ dve dni prej, ker izhaja ob 4., „Narod“ pa menda ob 6. zvečer.) — Mi moremo danes zopet zatrdiriti vse odločnostjo, da „Narodov“ poročevalce ni brzojavil resnico, marveč le s pletko našli koaliranec, kar moramo kako obžalovati, ker „Narod“ pač ni poklican za to, da bi utrijeval njihovo stališče, ki je hvala Bogu, že silno ovajeno. Upamo, da „Narod“ pokliče na odgovor svejega poročevalca g. P-ka: — Da je vse to le gol „humbug“, dokazuje nam glasilo koaliranec, „Südsteierische Post“, ki pravi, da se je tudi v klubu govorilo o tem, da bi se obtežila celjska zadeva (gimnazija) s takim intervencijom, s takim očlomnim korakom koaliranec, kakovšen je bil označen v „Narodorih“ brzojavkah. Isto list je dostavil v svoji veliki mudrosti, da to (dvojezicni napisi) zadeva prav za prav te secesjoniste, t. j. slovenske poslance, ki so zunaj koalicije. Izborne, gospodje koaliranec! Takó vi torej imate politiko! Lepa hvala za to pojasmilo! Torej vsak sam za-se! To bodo uspehi! Le naprej po tej cesti, se že odpró narodu oči!

Z Ribnico na Pohorju, dn. 11 nov. — V poslednjem dopisu sem poročal, koliko je napredovala narodna zavest med prebivalstvom in naših hribih; danes pa mi je poročati, da nas vse žalostno novico o smrti moža, kateri je največ storil za narodno prepujo, moža, ki je ljubil svoj narod in domovino do poslednjega vzdihljega. Blago sreča Lukeža Drženčnika ne biše več.

Ni ga menda mesta in kraja na daleč okoli, kjer bi pokojnik ne bil imel kakega znance in prijatelja, kajti se od svojih mlađeniških let je mnogo občeval z najodličnejšimi rodoljubi in veliki sirne slovenske domovine. Dasi po svojem stanu kmet, udeleževal se je, vsaj v prvih letih, skoro vseh odličnejših slavnostij slovenskih, naj so se že vršile blizu ali daleč. Koikkorat je potoval v Ljubljano, Zagreb, Celovec, Trst, tega bi nemara sam ne mogel nasteti, ko bi se živel; najbolj pa je pokazal svoje navdušje za Slovenijo s tem, da se ni vstrasil celo daljnega pota v zlato Prago in na slavni Velehrad o prilikli otvoritve „Narodnega gledališča“, na kateri poti je imel priliko, mnogo občevati s proslavljenim goriskim slavekom, v. g. pesnikom Simonom Gregorčičem. S te poti je prinesel domu zanimiv spominek na Velehrad ter češko molitveno knjigo, iz katere je kaj rad citat v cerkvi, dasi se češkemu jeziku popolnoma privaditi ni mogel. Zato pa je v razgovorih z rodoljubi kaj rad povdarjal in

stavil nam vse v vzgled narodno zavest in velikanski napredok naroda češkega, češ, takó dolgo moramo se Slovenci truditi in delati za narodno prepujo, da postane tudi naš narod v tem oziru enak češkemu. Da njegovo opominjanje ni bilo zastonj, priča nam dobro v čedalje širše kroge prodirača narodna zavest, poganjajoča svoje koreninice iz njegovega rodoljuba, katere je bil tudi sam očitno vesel, kajti večkrat se je izrazil že pred več leti proti pisacu teh vrstic, da more reči s sv. Pavlom: „Svoj tek sem dokončal, srčno sem se bojeval, vero ohranil, za to pa tudi upam, da me čaka neuveljavljiva krona tam nad zvezdami.“

To blago, bratovsko sreč, obsegajoče z lj. beznijo vse Slovanstvo, torej ne bje vec! In najotoznejše pri vsem tem je še to, da je muri v najlepši močni dobi, v 54. letu svojega življenja. Lahko bi bil se dokaj kristil domovini, spodbujan in vnenim, kjer koli bi opažal inlačnost, ter služil mnogim v očividem vzgled, toda osoda in Božja previlnost je odločila drugače. Zbolel je pred tremi meseci na prehlajenju, ni zapustil več bolniške postelje, dasi je dobitval zdravila od vseh najbolj zdenih bližnjih in daljnih zdravnikov. Vsi pa, ki smo ga poznali, smo upali, da krepka njegova narava premaga boleznen in da ga bomo imeli še dolgo v svoji sredi. Toda dolga bolezen — gotova smrt. V svoji dolgi bolezni je bil večkrat previden s sv. zakramenti in razdeval v razgovoru veliko zaupanje na Marijo. Saj je pa tudi rad obiskoval njenega svetnika in samó lansko leto, če se ne metim, je potoval enkrat v Macjuno Celje, stikrat pa mu sv. Višarje.

Dasi je bil pokojni Luka znacenj in odločen narodnjak ter je za svojo narodnost prebil marsikater hudo borbo, zlasti takrat, ko je 12 let zaporedoma župnili v občini Janževišči-Arlica, vendar je s svojo takto pridobil si spoznanje celo največjih nasprotnikov našega naroda. Sovražnikov, upam, ni imel, prijatelji pa se gotovo v občinem stvari zberejo in pogrebu dne 13. t. m. Bit je ustanovnič „Matice Slovenske“, dosmrtni ud „družbe sv. Mohorja“, častni čeban viteški in pogrebni občen in poslovni klub, v katerem so združeni italijanski poslanci. Umejemo, da je težko to njegovo stališče, vendar mu noben Slovenec vsled tega ne more oprostiti, da se daje zlorabitv v Slovenskem sovražnem namenu. Ako mu njegovo stališče kot politik na Dunaju ne dovoljuje, da se more polegavati za pravčeno stvar, potem naj raje odloči mandat, ker drugače mu moremo Slovenec napovedati na vsej čerti najodločnejši upor. To je naravno, ker drugače ne more biti in tudi ne bo! Slovenci horno sicer obzalovali, ker smo prisiljeni, stopili v očlen in odločen boj proti dejelnemu glavarju, ali izogniti se mu ne moremo.

Deželni glavar pa tudi sam spozna, da Slovenci ne moremo zaveti drugačnega stališča proti njemu. Zaradi namernega odpovedati se časti državnega poslance, kar bi bilo tudi prav in dejeli le v korist, ker — no kaj! — ker na Goriškem silno posrečamo — dejelnega glavarja. Kako se vrsi v dejelnih hiši, to je neverjetno! Treba pa začeti pomati z veliko mello, ako prej ne, pa po prihodnjih volitvah. Čas bi bil, da bi dejelni glavar vse videl, vse nadzoroval, kar se godi v dejelnih hiši, a da bi tudi odrešel svojo mlečko, svojo dobrotnljivost, prisilenost in popustljivost ter odločno nadzoroval svojo avtoriteto, deloma tudi fast in dostojuščnost dejelnega glavarja in odbora. Zupnik preč. g. Miklavž Kocjančič je veliko povedal pri zboru „Sloge“, a se več je zamolčal ali je od daleč namignil. Toliko je pa gotovo, da v vsej dejeli je splošno propričanje, da v dejelnih hiši goriški so potrebne prav radikalne premende. Kaj bomo govorili, saj nas razume vsakdo, ki vsaj nekoliko pozna avtonomno upravo v dejeli!

Ako bi se torej dejeli glavar odpovedal časti državnega poslance, ko vidi, da mora svoj upraviti rabiti proti Slovencom, bi ga nai z zadovoljnostjo pozdravil v Gorici, kjer ima za svojo dobrohetno delovanje več polja nego na Dunaju.

Dosej se pa ni že odpovedal, dasi je Reichspost* naznanda, da se odpove. Njegov klub mu je celo izreklo soglasno zaupnic, skoro gotovo edino iz bojanži, da bi se res ne odpovedal poslanstvu, kar bi bila za italijanske poslance velika izguba, kajti mož ima imenitne zvezne in velik uprav „na vgor“.

Odpovedal se torej še ni, a dokler tega ne storii, moramo ga smatrati kot politika, ki deluje v pogubno naše narodnosti. Naravno jo da takemu politiku moremo Slovenci odgovarjati z jekleno opozicijo. Zaradi bi bilo politično tako nemodro, ako bi se zgodilo to, kar se je sprožilo iz Gorice in zaneslo največ v hribe, da bi se naurec Slovenci pridružili nekemu častitajujo grofu Franu Coroniniju. Ne vemo načrto, kako misijo Lahi izvesti to misel, niti ne, v kakočni obliki naj bi se pridružili Slovenci, le toliko rečemo, da zdaj nai čas za kaj takega, ker nasproti bi prav gotovo kovali iz tega politički kapital, češ, glejte, tudi Slovenci odobrujejo postopanje grofa Franca Coroninija. Njegov uprav bi zopet se bolj poskočil, a naša dva poslance bi bila vsaj v nekaterih krogih potisnjena v neko edino luč. Ako ga kdo pa hoče počastiti kot ne političko osebo, menda kot 25-letnega predsednika kmet, družbi, potem naj to storii pa način, ki izključi vsakoršno zlorabo v politiskem pomenu, da bodo mogli tudi

minister že podpisal odlok, s katerim je bila sola dovoljena tudi od strani ministerstva, a v petih nadaljnjih dneh je dal že namestnik to rešitev na znanje mestnemu šolskemu svetu goriškemu.

Ta rešitev je jako poparila naše nasprotnike. Uverjeni so, da tudi pritožba na upravno sodišče jih ne bo pomagala. „Talijanski“ Gorice je s tem porušeno, ker tudi Slovenci so s to šolo priznani za enakovarjne meščane z Italijani. To je res strašno! Grozna krivica se zgodi Lahom, aki tudi — Slovenci dobijo to, kar jim tiče.

Sinoč je bila burna seja v mestnem starostninstvu. Na dnevnem redu je bil predlog, naj se poda pritožba na upravno sodišče proti gornjemu ministerskemu odloku. „Corriere“ je naznani to točko-dnevnega reda na način, ki je vabil mestne kričate na zaderijo, da uprizorijo majhen skandal po vzgledu, velikih patrijotov v Trstu. Ta sršna želja se mu pa ni izpolnila!

V prostoru, odmenjenem za poslušalce, je bilo le malo občinstva; med temi tudi pesnica Slevence. Pritožbo na ministerstvo je nitemeljeval dr. Marani, katerga so pozdravili nekateri poslušalci z „evevijo“ a te klice je mohil tudi ironični slovenski „živjo!“

Deželni glavar goriški, njegova prevzvišenost gospod Franom Coroninijem, je bil torej porabil ves svoj uprav proti dvojezičnim napisom pri sodiščih. Mi s posvetčka nismo mogli verjeti tej novici, dasi so jo primatali vsi listi zapored, zato smo bili jasno zlorobljeni v svojem poročilu o teh homatijah. Ali končno se je pokazalo, da so listi poročali resnico, in mi, naravno, smo označili svoje in vsega zaved

častilec predsednika kmetijske družbe stati v vrstah najodličnejših nasprotnikov politika grofa Franca Coronini. To smo bili dolžni povedati, da ne bo kakih nesporazumljiv ali prenagljenja, ki bi postavljalo v prav čudno luč otočno političko dozorečnost, s katero se čestokrat takó radi bahamo.

Izpred sodišča. — Učeraj je bil naš urednik obsojen na 25 gld. globe, ali — v slučaju, da bi se ta ne mogla iztrjati — na 3 dni zapora. Zakaj?

Znamo je, da je naš urednik v svoji drugi obtožnici zaradi razdaljenja časti tožil ne le g. Obizzija, ampak tudi g. Gašparja Lika raja, ki je spisal največ onih nesramnih napadov na naš list, na urednika, in na druge odlične člane našega gibanja na Goriskem. Od začetka je naš urednik le sumil, da take reči pisari Líkar; potem je prišel do trdnega prepričanja, da je prejšnji sum bil opravičen. Ali za to prepričanje je treba tudi dokazov, ako se hoče doseči, da tak človek dobri zasluge plačilo. In naš urednik je iskal dokazov in jih je konečno tudi dobil. — Pri tem poslu je bil malo preveč nepreviden, da je popraševal o tem tudi jednega mnenca v Obizzijevi tiskarni, kjer dela že 4 leta. Ta ni nikdar stavjal onih članekov, zaradi katerih smo tožili. Tudi ni vedel nič posebnega povedati. Ali objubil je, da nam pojde na roko; po kazali smo mu Likarjevo pisavo in objektih nekaj nagrad, ako nam oskrbi dokaz, da oni rokopisi, ki prihajajo v tiskarno, so pisani z isto roko. Ker smo sploh nameravali mladeniča pridobiti za našo tiskarno, aka ne bo mogel biti več pri Obizziju, da mu je urednik — nič nas ni sanjam povedati — dva goldinarja.

In s tem je bil uročen „zločin“ ali prestopek po §. 9., za kateri pač nismo vedeli. (Počasi se v „praski“ nasečimo se vse paragrafe!) Dečko je bil nepreviden in je nekje izdebeljal tajnost. Obizziju je to vrlo dobro došlo. Tozari je našega urednika že na registrat, na policijo, na namestništvo zaradi koncesije, zaradi tiskanja „Rinnovamento“ itd., a vselej je dobil dolg nos. Zdaj je bil na koncu. Podal je ovadbo na mestno odrejeno okrajno sodišče. In čuje! On, ki se stoli za strahovitega slovenskega radikalca, on, ki je zabiljal proti istemu sodišču zaradi laškega uradovanja pa mi smo odgovarjali, da: „Sami smo krivi!“ — on je spisal to ovadbo v laškem jeziku. Ali tudi pri obravnavi 14. t. m. je na sodnikovo uprasanje: „Kako hočete govoriti, italijanski ali slovenski?“ — odgovoril z usiljivo dobroljivostjo takó-le: „Come che la desidera, signor giudice“ (kakor želite, gospod sodnik). Ali sodnik je dejal na to z vso resnostjo: „Meni je vsejedno, govorite lahko italijanski ali pa slovenski“. (Naravno, ker g. Gavac iz govor slovensko prav tako dobro, kakor italijansko.) In se le na to je dejal Obizzi ponizno: „No, bom govoril slovenski!“ (Tako je z onim „narodnim radikalizmom“, s katerim se včasih baba! — Tudi v civilni pravdi našega urednika je odgovarjal vse le v laškem jeziku!)

Naš urednik se je zagovarjal sam. Edina priča je bil omenjeni tiskarski vazence, kar bi nikakor ne zadosečalo za obsodbo. Ali naš urednik, ki je bil overjen o nekaznjivosti svojega dejanja, se ni hotel okleniti prvega pravila tprima regala juris — nega! da bi zanikal, marvev priznal je sam, kar je bilo res. Dejal je: „Za celo stvar je tu ena sama mladoletna priča, ki bi ne mogla zadoščati za obsodbo, zato bi lahko kar kratko in malo zankal, a tega morem...“ in na to je odkritosčeno povedal, kaj je resnica — kar mi bilo modro, ker kot zatožence mi bil siljen k temu. Dejal je, da je nastopil kazensko pot proti Obizziju in Likarju in da je iskal dokazov proti zadnjemu, da bi raje pravega krivega doletela kazen, ne pa morebitih nedolžne osebe zaradi njega. Kar je storil pri tem poizvedovanju, je smatral in smatra za dovoljeno, kajti storil je to za obrambo svoje časti in da pride pravemu žaljivcu na sled. — Ali sodnik je bil drugačnega mnenja in je obsobil urednika na 25 gld. globe po §. 9. k. z., češ, da tako iskanje dokazov ni dovoljeno.

Urednik je takoj naznani pritožbo, ker se ni bila zadostno in prav pojasnila okolnost zaradi rokopisa, kateri naj bi bil neneč preskrbel. Med utemeljevanjem obsoidle je urednik se le opazil ta svoj pogresek in zato je naznani pritožbo na drugo instanco.

Obizzi je takoj hitre razbatnati to obsodbo. Da, lahko je ponosen na njo! Konsistira mu bo tudi! Nasi čitatelji naj izvedo ves dogodek, da se bodo znali ravnati. Zato smo ga priobčili.

Leto se bliža koncu, a mnogi naročniki niso se opravili svoje dolnosti do upravnosti. Naj bi se domislili svoje dolnosti čim prej! — Z novim letom bo naš list obsirnejši, da bomo mogli v večji meri ustrezati gg. dopisnikom.

Cecilijsko društvo za gorisko nadškošijo priedi o prilik praznika društvene patrone sv. Cecilijs dne 22. t. m. v prostorih osrednjega semenišča v Gorici društveni shod po sledenem vsporedu: 1. Ob 9½ uri predpoldne slovesna sv. maša v semeniški kapeli. 2. Po sv. maši društveni shod v osrednjem semenišču: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Morebitni predlogi. 4. Slovenski in italijanski govor. K shodu so vladljivo vabiljeni vsi p. n. prijatelji pravega

cerkvenega petja. V Gorici, dne 29. oktobra 1894. — Odbor.

Pro forma. — Mestni šolski svet je razpisal službo šolskega vodje Podturnom (pri Sv. Roku); ali ker službuje tamkaj že g. Z. Urma n, ljubljence gospoduje gospode, je ta razpis pač le suha formalnost. Najprej oddajo službo, potem jo se le razpišejo!

Veteransko društvo bo unel dan pred godino svoje zastavine — komice cesarice Elizabete sv. mašo v cerkvi sv. Ignacija na Travniku, h kateri vabi vse svoje prave in častne člane ter sploh prijatelje društva in načelninstva.

Razdelitev županije. — Presv. cesar je potrdil zakon deželnega zbora, s katerimi se je razdelila dolenska občina v dve. Slovenski poslanci so bili premalo pozorni pri sklepovanju istega zakona, kajti kako so oskobilni korist slovenskega prebivalstva ob jezikovni meji.

Tiskovna pravda. — Pulski „Giovane Pensiero“ je v nekih dopisih iz Gorice budo žalil ečelno čas g. R. M. Vervega, bankirja nasproti ljudskemu vrtu v Gorici. G. V. je podal proti uredniku tožbo, vsled katere se bo vršila jutri obravnavava pred rovinjskimi porotniki. Tožitelja bo zastopal dr. Fraporti iz Gorice. Čajemo, da pojde v Rovinj cela „Corrierova“ posadka „Pensiero“ na pomoč.

Volitev župana. — V županstvu Deksle se je vršila v soboto volitev novega župana. Izvoljen je bil zoper soglasno veleposestnik g. Andrej Konjedie, ki je zdaj že osmo triletno dobo. Poprej je bil pa skozi dve dobi podzupan, da je tako že 28. leta neprerogoma v županstvu. Redek slneč! — Po volitvi je grena Olga Konjedieva nabrala med staršinami 4 gld. za „Slogine“ nene zavode. Hvala njej in darovalcem!

Nove orglje. — Napravil mojster Potocnik za vikarijsko cerkev sv. Martina v Oseku. V nedeljo ob priliku cerkvenega shoda so bile nove orglje slovensko blagoslovljene in so prvi pole.

Narodna hvaležnost. — Deputacija tržaških Slovencev se je poklonila dr. Gregorinu in mu v znak hvaležnosti poklonila zlati uro z verižico; na tej je obesena ploščica, ki nosi na eni strani napis: „Prvotriben za slovenske šole v Trstu“ druga pa: „Tržaški Slovani 1894.“

S tem darom so tržaški Slovani izkazali svojo hvaležnost mozu, ki živi in deluje edino le za blagor slovenskega naroda v Trstu in okolici.

Poslanec Špinetič. — Poročali so časopisi — je prišel v Istru, da priredi nekaj shodov, pri katerih naj bi se narod izrekel za vladno naredbo o dvojezičnih napisih pri sodiščih. — Naš „Corriere“ je izrekel modrost, da ti shodi bodo najbrže prepovedani, ker taka agitacija bi bila — protivljudna. Torej ljudski glas za kako vladno naredbo je „Corriere“ protivilna agitacija. Tako zmedeni pojmi se oznanjajo v laških časopisih!

Tiskovine. — Slovenska županstva, cerkvene, poštne in druge urade opozarjamo, da imamo v zalogi vse navadne tiskovine, ki so v rabi. — Za županstva imamo tudi vojaške obrazce za spremembne izkaze in pozivnice k nahoru ter spricala k prošnjam za oproščenje od vojaške dolnosti.

Tržaški Sokol. — Obhajal v nedeljo imeniten dan svojega življenja. Otvoril je z veliko slovesnostjo svojo novo telovadnico, ki je jako velika, primerna, krasna. Tamkaj je postavljen tudi stalen, čeden oder za veselice. — Starosta dr. Gregorin je v krasnem govoru pojasnil pomen te slavnosti: ogromno število občinstva ga je odusevljeno pozdravljalo že ob nastopu. Petje je vodil načej g. Al. Furlani iz Prvacine; bilo je izborno, dovršeno. Igra je vzbudila veliko življivnega sneha. Veselica je končala s plesom. Čisti dobršček je prav izdaten. — „Tržaški Sokol“ je zdaj prvi na Slovenskem! Živel, evel, raste!

Krepka beseda. — „Slov. Narod“ od srede je priobčil članek pod naslovom „Ravnopravnost na Primorskem“, ki nam govori prav iz srca. Vemo, da ta list ne pride pred ovi večini naših čitateljev na deželi, zato ga kar doslovno ponatisnemo. Dodali smo zategadel tudi prilog, ker se nam je nabralo veliko dopisov. Članek se glasi:

Koalicija je nevarnost! Ministrski svet sklican! Schönborn mora odstopiti! Rinaldinu so tla izpodkopana! Slovenski podle iz koalicije! Piran! Koper! „Smrt Slovencem! Smrt! — Evviva Italia! Evviva Umberto!“

Velikanski hrup, kakeršnega na Primorskem ni že bilo od i. 1848! In ves ta hrup je provzročil ministrski ukaz, da naj se z dvojezičnimi napisi in tiskovinami nekemu delu Slovencev vsaj na videz pokaže, da imajo tudi oni se nekaj pravie v materi Avstriji. Vlada, recete minister grof Schönborn, je spoznala, da kar popolnoma Slovana v Istri prezirati vender ne gre. Nebroj interpolacij je primoral, da vsaj nrvico kraha poda Slovanu Iripinu, ki se že leta in leta vztrajno bojuje za svoja najprimitivnejša prava, — a do sedaj brez uspeha, ker oviralata sta ga na jedni strani pokrajinska vlada — in od nje podpirani zagrizeni sovražnik

Slovanstva, istrski Karnjel — in slovenska in hrvatska izdajica.

Če sploh še je drugod, poznalo se je v starih istrskih lahonskih gnezdih — komaj, komaj, da je Istra še avstrijska provincija!

Brez izjeme vsi uradi, vsi napisi, vse tiskovine, vse občevanje s slovanskim narodom od strani cerkvene in deželne in državne gospiske — skozi in skozi laško!

Poglej laški časopis! — Prva stran začne z Rimom, Napoljem, Milanom, potem pridejo psovke na Slovence v Hrvate; in v zadnjem kotičku kje je kaka novica z Dunajem! Kako vse lepo se v teh listih opisuje parlamentarno življenje v Italiji, kralj Umberto in njegova obitelj je večni predmet laškemu časopisu — e so naši presvitlji cesarski hisi? Kako skrajno suhoporno se piše — ali pa celo molči. To laško časopisje na avstrijskih tleh preparira naše neodrešence dan na dan za — kraljestvo onkraj velike vode. Pa kaj nam to mari? G. kr. avstrijska vlada mirno trpi vse to, ona smatra vse to za „otročarje“! Kaj nam to mari? Naravna sila nam prej ali slej gotovo pomaga do zmage.

Rekli smo, da je v Istri in na Primorskem meji laškim elementom malo avstrijskega misljenja. Da je res tako, priča poznavalec razmer brezbroj junakih činov, ki bi, da se je vse to zgodilo — recimo — na Kranjskem, raznipo Slovence veleizlajale po celem božjem svetu. Vse nemško in laško čustvo bi oganj in žveplo klicalo na Slovence.

Nič tega pa se ni zgodilo našim neodrešencem v Gorici. Trstu, Kopru, Piranu, Bujah, Pazinščini; nič se ni zgodilo onim neodrešencem, ki s kamenjem, s koli pobijajo slovensko duhovščino po Istri v Oprtlju, Motovunu, Žminju itd. brez konca in kraja, ki zasramuje cerkvene procesije — glej Buzet. Vse, kar ti ljudje počenjajo, smatra se le tako nekako bolj po domače za „otročarje“, rekli bi — za nekako državno potroho, ker potrebno in koristno je, da laški neodrešenci in slovenski renegat vso krunstvo ugnabljata slovensko „barbarstvo“.

V Istri je Hrvat Italijani le „ropar“, „razbojnik“, „barbar“, „cento mila volte asini“ (glej bivsi Poreski list „L'Istria“.) Najskromnejša psovka za Hrvata in Slovence v Istri je „čičo“, v Trstu „ščavo“, na Goriškem pa „šklafš“.

Od tu naprej 24 vrste hoče državni pravnik sam čitali, ker jih je zaplenil.

Za izobrazbo delavcev, namerava Tržaško delavsko, izobraževalno, pravovarstveno in podporno društvo nvesti v zimskih mesecih pouk o važnosti izobraževalnih delavskih društiev, o delavski organizaciji, o obrtnem zakonu, o uredbi delavskega vprašanja in kar je se drugih takih važnih vprašanj. Predavatelji gg. F. Podgornik, Kamuščič in Dolenc. Ta pouk utegne postati jako velikega pomena za slovenske delavce v Trstu. Doslej so bili brez prave organizacije, vsled česar zlasti za svoj materialni položaj niso mogli storiti tega, kar bi se dalo, pa tudi v političnem in v narodnem oziru so zaostajali. Želimo, da bi imel pouk orav lepih uspehov in hvaležni smo rečenim trin gospodom, da so se lotili tega sicer težavačega ali važnega dela.

Shod zaupnih mož v Ljubljani — „Slov. Narod“ končuje vrsto člankov pod tem naslovom takó-le:

„Potrebe in povoda torej dovolj, braniti narodnost našo in se slovensko okleniti naredbo načela! Toda pri besedi, in naj bi bila tako soglasna, ostali ne sme! Narodni soščeniki morajo se tudi na shodu zaupnih mož zavezati in složiti v treznu in dosledno delovanje, da se resolucijam, katere v obrambu naših narodnih pravic sklenejo, pripomore do veljave. Z jedno besedo: na shodu zaupnih mož bude treba položiti temelj pred vsem naši narodni organizaciji na Kranjskem. Predno je potreben razkol na Kranjskem, tega ni bilo treba; bili smo po prej složni, poznali smo na Kranjskem samo Nemca kakor političnega nasprotnika. A to je danes drugače. Ni ga sedaj upanja na združenje, vsako ponudbo od naše strani odklanjajo naši domaći nasprotniki, stereotipno kazajo na katoliški shod in zahtevajo, da se podvremo, da kapitulujemo, čes, potem smo jedini. Ničamo za to razloga, mi se držimo tega, kar se je od nekaj za nasakor v držino spoznavalo, držimo se starega in na shodu poslancev 2. oktobra 1890. potrjenega programa, kojega tudi na shodu zaupnih mož potrdimo, programa, pri katerem so sodelovali tudi oni sami, kateri nam kažejo danes drug program. Priznanje zahtevajo od nas, da smo se motili, da se je motil oče Bleiweis, da so se motili vsi Slovenci do leta 1892. in da se jim je še le teži prižgala tu v Ljubljani luč resnice. Tega prepršanja ne dosegajo od nas to tem inanj, ker danes z izrecno besedo činično izjavljajo, kar so po prej v dejanji kazali, da jim namreč narodno načelo ni neobhodno potrebno vodilo za slovensko politiko. Zategadel narodnomislečim Slovencem na Kranjskem ne preostaje drugačega, kakor da si sami svoje narodno delovanje uvelimo, da se kakor stranka javno proglašimo in organizujemo. Zato pa je

treba jedinstva meji nami, treba, da v to organizacijo pristopi vsak, ki se šteje narodnega, treba, da mine meji nami narodnjaki sami strankarstvo, da je vse na Kranjskem združeno pod zastavo narodne stranke. — Mogoče naj bude prosto misljenje, stari in mladi ne bodo nikdar imeli istih nazorov o istih rečeh, a v bistvenih narodnih je treba jedinstva, da bode naša borba eddalje uspešniša. Da ista misel prešine tudi shod zaupnih mož, ni dvoma, ker so se tudi v osnovnem njegovem odboru naši možje, ki doslej niso pripadali k isti stranki, a so sedaj različne svoje misli pustili v nemar, samo da se prične složno delovanje po smislu označenih načel. Potrebna je seveda ta organizacija samo za kranjsko deželo. V druge pokrajine slovenske, hvala Bogu, ni prodrl razpor vsled narodnega načela. A bo, ki ga po teh pokrajinah bijejo Slovenci za svoje narodne pravice proti Nemcem in Italijanom, ta boj imeti mora na Kranjskem neomahljivo zaslonbo, katero more dati le temeljem narodnega načela zasnovana in organizovana stranka“.

„Primorski List“ je kaj nerodno razkril svoje fiksakovo stališče v naši politiki. Da, razkril je glavni svej smoter, glavni in edini izrok svojemu obstanku. V učerajšnji številki se toplo poteza za slovenske koalitance, o katerih trdi gledé na dvojezične napis, da: „... so storili, kar so mogli, gotovo v nekem tovarish...“ Zdaj pa terjam dokaze od „Pr. L.“, kdaj, kje, kako so storili več nego naši poslanci? Kar je pisala „Soča“ e — tisti palici, bilo bi več kot potrebno! To pa niso grožnje „zdržljivih listov“, marvev do skrajnosti obupnil slovenskih srce, ko vidijo, kakor nečveno se vedo nekateri narodovi zastopniki. Ne s palico, z betonom bi trebalo mlatiti po njih, da bi se spomnili svojih dolžnostij, katere so prevzeli z mandatom.

Somščeniki naši, ki podpirajo tudi „Pr. List“, vidijo jasno, kam skili ta „vandrek“. Posljite ga dalje!

Iz Gradea. — Slovensko akad.-teh. društvo „Triglav“ v Gradeu je volilo na zborovanje dne 9. nov. sleden

Gaz za sed. bedraste Postcards 75 kr. bis št. 3.65
p. Met — (ca. 450 versch. Disposit) — sowie
schwarze, weiße und farbige Seidenstoffe von 45
kr. bis št. 11.65 per Meter — glatt, gestreift, kar-
riert, gemustert. Damast etc. (ca. 240 versch. Qual-
und 2000 versch. Farben. Dessins etc.) porto- und
zollfrei in die Wohnung an Private. Muster umge-
hend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr.
porto nach der Schweiz.
Selden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hoff.),
Zürich.

"Slovenska knjižnica"

se prodaja:

V Gorici: v tiskarni, pri Jeretiču in Pallichu; v Ljubljani: pri Zagorjanu, Giontinju in Gerberju; v Trstu pri toba-
karnarju Lovrenčiču nasproti veliki vojašnic; v Kranju: knjigar Florijan; v Celovcu:
knjigar Raunicker na Novej trgu.

Jzvrsen

Glasovir

se prodaja za 160 gld. — Pod
ugodnimi pogoji se ga tudi odda
na posejilo.

Natovneje pri uredništvu
"Sole" v Gospodski ulici št. 9.

Zanimiv občen zbor.

V zadnjih dneh imela je svoj letni občen zbor grofa Goze Esterhažyja družba na delnicu za konjak; tu so se delničarji in navzoči časnikarji prepričali o nekem odusevlenju. Ko je namreč občen zbor družbeni direkciji jednoglasno podelil odhodno spričevalo, povabilo je ravnateljstvo vse navzoče, da bi si ogledali njihove tovarne in kleti. Imenitni trgovci — gostje so pazljivo poslušali razlaganje ravnateljstva in način kako se dobro vino prekapa (destilira) v francoskih kotlih v čisti, prozorni konjak, kako dobiva v mirni legi barvo, okus in duh i. t. d. Ko so delničarji ugledali kleti, napomnjene z velikanskimi sodi, v katerih je po vrednosti razvrščen jedno in več zvezdnat konjak, ko so okušali to rujno okusno kaplico, zeli so nekako spôstljivo na one sode — velikane, od kajih drže 8000 do 9000 litrov, in kakor na ukaz zadonel je presrčni "Eljen" po prostranih obokih. Bilo je že pozno popoldan ko so delničarji z veselim srečem zapustili tovarno.

Mazanilo.

Udano podpisani si dovoljujem uljudno naznanjati č. gg. odjemnikom, da sem odprl dne 8. t. m.

v Gospodski ulici št. 9,
prodajalnico voščenih svet, mede-
nega in drugega peciva,
vse lastnega izdelka.

Kakor tudi medu voska in dru-
zega v to svrhu spadajočega blaga.
Naročila bom z istim dnem za-
čel sprejemati in izvrševati tudi v
mestu v moji prodajalnici.

Srečno zahvaljevaje se vsem č. gg.
odjemnikom za dosedanje upanje in naklonjenost, priporočam se za nadaljnjo.

Pripraveval si budem na vso moč
tudi nadalje vstreznati.

Z odličnim spoštovanjem
J. Kopač,
svečar.

Méd v satju, in rumen vosek sku-
pujem v vsaki ninožini po nizkih cenah.

Ozdravljenje davice —

Pred malo časom se je govorilo: "To sredstvo bo v naslednjih desetih letih rešilo smrt za davico pol druge milijon otrok in Nemčijo in na Avstrijskem." Oni, ki jih je beseda govoril je Behring, izvenredni profesor na univerzitetu Halle, doigralni, nezadržljiv sodelavec Roberta Kocha. Sredstvo, o katerem govoril, ne izvirja iz rastlinstva in tudi ne iz kemikerjeve dejavnosti, kakor skoro vse druga sredstva, ampak pripravljajo se ga iz telesnih sesalcev, iz te prečudno drobno organizovane, naravne dejavnice to je iz krvotocnosti (Blutserum) od davice nedotakljivih živali. Časniki niso zamudili, razsirjati po vsem svetu to čudesno obljube. Stotisoč se staršev bilo je močne. In v drugih stotisočih sečih začele so komaj zacetljene rane zopet krvaveti. Čemu tako pozne pomoci? Mi primašamo to poročilo v bojaznjivem upanju, da napoči veličastni dan, katerga prvo šibke juratno zarjo nam kaže Behring. Prvi vsebi bi bil za prihodnost velika ponena. Za največ smrtnih boleznej človeštva: za osebnice, škrilatiko, vročinsko bolezen, sušico, kugo i. dr. močno vzeti potrebne vrožke, kakor za davico, namreč zračenje živil malih bitij v kanino in če bi se zmagala zoper davico pridobila, bi se morala najti v kratek čas sredstva, katerega umetno ozdravljenje je od kužne bolezni vse obolele živali. Ozdravilo je od kužne bolezni vse obolele živali. Posrečilo se je z vedno večimi založki narediti živali neobčutne proti stolnini mnogini strupu in obavarovati z njivovo krvotocnostjo druge živali od nasledkov kužnih boleznej. Se li bo posrečilo pridobiti takšne vsebine tudi pri holnem človeku? To je veliko, osredopelno pršanje, česar odgovor ne more dati le prihodnost. Prve poskuse delajo v tem trenotku Behring in skoraj vsemi sredstvi Aronsalm v Berlinu in Romu sode — Pasteur-ja v Pariz. Prvi poskusi obljubjujejo uspeh. Po praktičnih poskusih, napravljenih v različnih berolinskih bolnišnicah, se je pokazalo, da so sredstva neškodljiva. Moreno le želite, da bi po teh vseh vseh nengodnega ne prislo. Ali gotovosti — dolžni smo to izgovoriti — da se to upanje uresniči ni. Stevilo obravnavanih slučajev je že premalo. Lahko še nas varata največi sovražnik vsake male statistike t. j. izdajalni slučaj. Še niso prave dolobe za vso bolezni; se se ne morejo primerjati rezultati ozdravljenja prejšnjih časov. Kar so poprej davico iznenovali, bila je klinična podoba; kar sedaj tako imenujemo je faktorjologija iznajdba, izkaz Löffler-skih bakerilov. Oboji se ujemata večkrat, a ne zmiraj. Smemo torej upati, pa — moreno kakati.

Prav fin med

iz akacijnih, travniških in gozdnih
cvetlič v satvoji in izcejen
katerega je kupila od preč. duhovnega
gospoda, prodaja na debelo in drobno

Ana Kogoj, Čepovanka

v Semeniški ulici št. 8, in na pokritem sadnem
trgu pri veliki vojašnici. Priporoča ga posebno
Belarjem kot pitomec.

Saunig in Dekleva

Nunska ulica št. 16.

Zaloga vseh vrst šivalnih strojev. Sin-
gerjev stroj stane gld. 33 — 45 tudi gld. 70
torej po blagruje kup. Prodajata tudi dvokolo-
jesa, lovski puške, samokrese (revolvere),
kakor tudi vso lovsko pripravo.

Knjigarna in prodajalnica papirja

J. Pallich v Gorici

priporoča ilustrovane in modne časopise
in knjige vseh vrst. Dalje priporoča vsakih
pisalnih in šolskih potrebsčin po nizkih
cenah.

Svojo veliko zalogu

olja iz oliv

priporoča

Enrico qm. Carlo Gortan,
Via Caserma 4, Trst [naspr. pivarni Pilsen]

Zahvala.

Vsem čestitim gosp. duhovnikom ip drugim p. n. gospodam, kateri so se v tako obilnem številu udeležili pogreba nepozabnega sina oziroma brata, umrlega d. g.

Franca Hebat,

vikarja na Vojščici

ter g. pevcem iz goriskega semenišča in iz Renč, kateri so z tako lepim petjem iz-
kazali zadnjo čast rajnemu, bodi izrečena tem potem najsrnejsa zahvala.

V RENČAH, dne 14. nov. 1894.

Uršula Hebat, mati

Uršula Žnidarčič, Albertina Vižintin, sestre

Ozdravljenje davice —

Pred malo časom se je govorilo: "To sredstvo bo v naslednjih desetih letih rešilo smrt za davico pol druge milijon otrok in na Avstrijskem." Oni, ki jih je beseda govoril je Behring, izvenredni profesor na univerzitetu Halle, doigralni, nezadržljiv sodelavec Roberta Kocha. Sredstvo, o katerem govoril, ne izvirja iz rastlinstva in tudi ne iz kemikerjeve dejavnosti: za osebnice, škrilatiko, vročinsko bolezen, sušico, kugo i. dr. močno vzeti potrebne vrožke, kakor za davico, namreč zračenje živil malih bitij v kanino in če bi se zmagala zoper davico pridobila, bi se morala najti v kratek čas sredstva, katerega umetno ozdravljenje je od kužne bolezni vse obolele živali. Ozdravilo je od kužne bolezni vse obolele živali. Posrečilo se je z vedno večimi založki narediti živali neobčutne proti stolnini mnogini strupu in obavarovati z njivovo krvotocnostjo druge živali od nasledkov kužnih boleznej. Se li bo posrečilo pridobiti takšne vsebine tudi pri holnem človeku? To je veliko, osredopelno pršanje, česar odgovor ne more dati le prihodnost. Prve poskuse delajo v tem trenotku Behring in skoraj vsemi sredstvi Aronsalm v Berlinu in Romu sode — Pasteur-ja v Pariz. Prvi poskusi obljubjujejo uspeh. Po praktičnih poskusih, napravljenih v različnih berolinskih bolnišnicah, se je pokazalo, da so sredstva neškodljiva. Moreno le želite, da bi po teh vseh vseh nengodnega ne prislo. Ali gotovosti — dolžni smo to izgovoriti — da se to upanje uresniči ni. Stevilo obravnavanih slučajev je že premalo. Lahko še nas varata največi sovražnik vsake male statistike t. j. izdajalni slučaj. Še niso prave dolobe za vso bolezni; se se ne morejo primerjati rezultati ozdravljenja prejšnjih časov. Kar so poprej davico iznenovali, bila je klinična podoba; kar sedaj tako imenujemo je faktorjologija iznajdba, izkaz Löffler-skih bakerilov. Oboji se ujemata večkrat, a ne zmiraj. Smemo torej upati, pa — moreno kakati.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujejoč in napenjanje odstranjujoč ter milo raztopljuje.

Domača sredstva

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr. po posti 20 kr. več. Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonita varovana varstvena znamka. Zaloge skoraj v vseh lekarnah Avstro-

Ogrske. Tam se tudi dobijo:

Praško domače zdravilo

To sredstvo po-pesuprav izhorno je kakor svedoči mnoge skušnje, stemje, zrnenje cini ločenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine, v skupinah po 35 kr. in 25 kr. po po-
šč. 6 kr. vsč. Na vsek delih zavojnine je raja tu dodana zakonita varstvena znamka.

Glavna zaloge

B. Fragner Praga st. 203-104, Malá stra-
na, lekarni "pri orin"
Pošta razpoljuje vsak dan.

Vozni listi in tovorni listi v Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrob

"Red Stearn Linie" iz Antverpena
direktno v
New Jork & Philadelphijo
koncessjonovana črta, od c. k. avstrijske vlade
Na uprašanja odgovarja točno: koncessijon
za top

Red Star Linie

na DUNAJU, IV Weyringergasse 17
ali pri

POSIP-U STRASSERJ-U
Statbureau & commercieller Correspondent
der k. k. Staatsbahnen in Innsbruck

2 zlati
13 srebrnih
svetinj

10 častnih
priznanih
diplom

Kwizde restitucijski fluid

50 in kr. prav. pralna voda za konje.

Cena steklenici 1 gld. 40 kr.

Za 30 let v rabbi v dvornih konjarnah, v vseh vojskih in zvezdah konjarnih, za okrepljanje konj pred in po vojnem delu, pri zvajanjih, pri utrjenju itd. u-predola konja k izrednemu uspehom.

Glavna zaloge:

FRANZ JON. KWIZDA,

k. k. vojni konjarski
konj. name Hellbeck

Kriegsapotheker

Kornenburg bei Wien.

Dobava se v vseh
medzdužabah ali
dogovrjenih
nau delavje.

Namizni raki

najizbornište plemenite vrste, vsak dan na-
vajljeni in v postnih koških franko s povzetjem

razposiljanji pod jamstvom,

da pridejo živi na mesto.

110 Suppen	po 275 gld.
80 Mittel Tafel	325 *
60 Riesen z debelina	kleščama 4— *
	40 Solo - Riesen 5— *
32 Hoch - Solo - Riesen	čudovite živali, 6— *

F. Schapira.

Krebse - Export in Stanislav N. 572.

Stev. 579

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavljal III. četrtek t. j. mesecev

julija, avgusta in septembra 1893.
začne v pondeljek, 10. decembra 1894.
ter se bude nadaljevala naslednje četrtke in
pondeljke.

Od ravnateljstva zastavljavalec
in z njim združene branilnice.

V Gorici, dne 9. novembra 1894.

Priloga k „Soči“ št. 46.

Odlikovanja

pri zadaji učni razstavi so bila sledеča:

I.

„Posebno priznanje“

je izrekla „jury“ na podlagi odsekovih nasvetov naslednjim učiliščem in p. n. gospodrom:

a) za pisanje

deski ljudski šoli „via della Cappella“ v Gorici,

dekliški zasebni če. s. sester „N. Dame“ v Ajdovščini,

zasebni če. mm. Ursulinarie v Rihembergu,

deski ljudski šoli „Sloga“ v Gorici,

dekliški zasebni če. s. s. „N. Dame“ v Ajdovščini,

deski ljudski šoli „Rihembergu, Skriljah, Ajello, Fari, Pieris, Ronkah, Rudi, Tržič;“

b) za spisje

zasebni ljudski šoli če. s. s. „N. Dame“ v Gorici,

dekliški zasebni če. s. s. „N. Dame“ v Ajdovščini,

deski ljudski šoli „Rihembergu, Ronkah;“

c) za risanje

deski ljudski šoli „Passaggio Edling“ v Gorici

zasebni deželni gluhonemci če. s. s. „N. Dame“ v Ajdovščini,

ljudski šoli Pevni, Skriljah, Sežani, Bovec, Cervignanu, Finamucellu, Gradisce, Gradežu, Medam, Ronkah, Staranzanu, Tržiču;

d) ročna dela

zasebni ljudski šoli „Sloga“ v Gorici,

dekliški zasebni deželni gluhonemci če. s. s. „N. Dame“ v Ajdovščini,

ljudski šoli Ajdovščini, St. Petru, Podgori, Solkam, Sovodnjah, Vertobj, Skriljah, Sežani, Tominu, Cervignanu, Medam, Perteolah, Romansu, Tržiču;

a) otroškemu zabavnišu v Podgori za izdelke otrok;

„Sloga“ v Gorici za izd. otrok;

deski delavniči v Korminu za izdelke otrok;

gospodarji Mariji Hafner v Gorici za risanje;

g. Edmundu Čabeju, učitelju na Dolu, za zbirko prirodnih izdelkov;

g. Ignaciu Križmanu, učitelju v Gabrijah pri Sovodnjah, za zbirko prirodnih;

g. Antonu Lebanu, nadučitelju v Komnu, za zbirko rudnin;

g. Andr. Draščeku, nadučitelju v Vertobji, za zbirko prirodnin;

g. Fr. Gabršeku, c. kr. okr. z. nadzorniku v Krškem (na Kranjskem), za pedagoška dela;

g. Daniju Fajgelju, nadučitelju na Serpenici, za cerkvene skladbe;

g. Andr. Volariču, učitelju v Devinu, za razne skladbe;

g. Iv. Mercinai, c. kr. vadničnemu učitelju v Gorici, za pesmi za otroška zabavništa;

g. Jos. Lenarčiču in Tovarišu na Vrhniku za didaktofone;

g. J. Macorigu, nadučitelju v Ronkah, za knjigo „Esercizi di comporre“;

g. Karolu Travantu, c. kr. vadničnemu učitelju v Gorici, za knjizico „Il Salice“!

Pedagoškemu društvu v Krškem za pedag. dela.

Založništvo in knjigarni Ed. Hözela na Dunaju za učila.

Založništvo in knjigarni B. Herderja na Dunaju za pedagoška dela in učila;

Založništvo in knjigarni Karola Jansky-a v Tabru za učila.

II.

„častno omembo“

je prisodila „jury“ naslednjim razstavcem:

a) za pisanje

zasebni ljudski šoli „Sloga“ v Gorici,

ljudski šoli Ajdovščini, St. Andreži, Brjah,

Čerovem, Gabrijah pri Sovodnjah, Kanalu,

St. Petru, Pevni, Solkam, Sovodnjah, Šempasu,

na Trnovem Vogerskem, Žabljah, Brestovici, Komnu, Sežani,

ljudski šoli

Tomaju, Bovec,

Tominu, Volteah;

b) za spisje

deski ljudski šoli „via della Cappella“ v Gorici,

zasebni če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

če. mm. Ursulinarie „via della Cappella“ v Gorici,

če. mm. Ursulinarie „Sloga“

Častna omembra

je bila priznana še sledenim ljudskim šolam:

za pisanje:

- Črničah,
- Staranzanu,
- Fiumicellu,
- Ciprišu,
- Strassoldu,
- Gradisču,
- Ronkah,
- Korminu,
- Gradeži,
- Gradisču,
- Cervinjanu,

dekl.

- Tržiči;
- na Nabrežini;

deski

- na Vratah;

in med učitelji:

g. Režij Josip, c. kr. okr. š. nadzornik v Krškem, za literarna dela.

g. Kante Matej, nadučitelj v Sežani, za zbirko kmetijskega orodja;

Dopisi.

Iz Gorice, 1. novembra. (V pojasnilo.) — „Soča“ z dne 28. septembra 1894. je prinesla članek o naših srednjih šolah, v kojem se bolj ali manj razmotrovajo odnosa na našem goriškem gimnaziju. Podpisani, ki so imeli sami najlepšo in gotovo najboljšo priložnost, opazovati notranje razmere na tej srednji šoli, pripoznati morajo v marsičem, da je pisal istino gospod dopisnik. Vendar po nikakem se ne morejo strinjati s stavkom, izrečenem v napomianem broju „Soče“: „Sploh je za poučevanje slovenščine na gimnaziji vrlo slab potiskljeno“. Sicer naslanka g. dopisnik to svojo trditev na to, da je na gimnaziju malo učnih močij. A povdarijati se mora nasprotno, da so bile tudi kar jih je na višjem gimnaziju, v resnici neuromno delavne. S posebno hvalo naj se tu omenja g. profesor Orešec, kateremu ne more nihče dijakov odreči svojega spostovanja in občudovanja glede na njegov gořki trud in požrtvovalnost za milo nam materinsčino. (Gosp. prof. Kragelj je bil celo leto na odpustu.) Splošno je bilo mej dijaki navdušenje za slovenski predmet. Saj nas je poleg žive besede še v večji meri navduševalo gosp. profesorja vstajno in neuromno prizadevanje za napredok slovenščine na našem gimnaziju. In to se je tudi posrečilo gosp. profesorju, za kar zasluži gotovo javnega priznanja.

Jasno svedoči ta lep napredok lansko izvestje goriške gimnazije (vide 44. Jahresbericht des k. k. Staatsgymnasiums in Görz pag. 68. 69.) Uvedle so se namreč v zadnja gimnazijalska razreda govorniške vaje v slovenskem jeziku, katere so tako hasnile dijakom in za kar mora biti vsak pošten dijak hvaljen svojemu profesorju. Te govore, kakor tudi deklamacije, ocenjevali so dijaki v šoli ustno in pismeno, kar je bilo zoper vsem dijakom zabavno in velenkoristno. Že to dokazuje več kot dovolj, da je bilo delovanje za slovenščino prav živalno na višjem gimnaziju.

A omeni naj se še to, da se je tudi slovstveni pouk povzdrnil v preteklem letu, hčemur ni malo pripomoglo nova Sketova slovstvena čitanka. Ker je ta čitanka namejena 7. in 8. gimn. razredu še le lani izšla, torej za lanske osmošolec prepozno, treba je bilo gradivo dve leti dokončati v jednem letu: gotovo težka naloga profesorju in dijakom. A. g. profesor prijet je dela prav iskreno in koncem leta, pred zrelostnim izpitom, dokončali smo celo slovstveno zgodo-vino. A ne površno, reči smemo temeljito smo predelali vso tvarino, pri kojem delu so nas prav zelo podpirale mnoge knjige, iz starejše in novejše zgodovine našega zika, koje nam je gosp. profesor pridno donašal v šolo ter nam jih daja na razpolago.

Slovnicica, kojo tudi g. dopisnik omenja, ni bila pri pouku slovenščine nikdar svrha temveč le sredstvo. Oziralo se je nanjo le toliko, kolikor so opravljavevale napake v gorjanjenju in pisanku — a vsakikrat dajala so se nam pravila na podlagi staroslovenščine.

To zdelo se je podpisanim potrebitno pojasnilo, da ne bi pred onim stavkom trpela čast celega gimnazija in profesorjev, ki so gotovo vse sterili za slovenščino, kar je bilo mogoče.

Dostavek uređništva. — Naš člankar o srednjih šolah ni misil nič tega, kar zagovarja gornji dopisnik. Kar se tice gosp. prof. O., je gotovo vse v najlepšem redu. Ali pa zadošča ena sama takšna moč za celo gimnazijo? Kaj bi bilo, abo bi bil on zbolel ali ako bi ne bil hotel sprejeti tega pouka? Gimnazija bi ostala brez slovenskega pouka! To je misil naš dopisnik. Vse drugače je poskrbljeno za nemščino! Sicer bo o vsem tem govora na pristojnem mestu, o čemur bomo poročali.

Iz Renč. — V zadnjem „Primoru“ citali smo kratko naznani, da je umrl c. g. France Hebat, vikar na Voješčici, v goriški bolnišnici za rakom v grlu. Le zadnje je pravo. Umrl je res za rakom v grlu, a v Renčah pri svojem svaku, ne pa v goriški bolnišnici. Zlato ime in blag značaj rajučega zasluži v polni meri, da se ga spominjamo

z nekolicimi besedami. Kdor je pokojnika poznal, ne pozabi ga tako naglo, rečem lahko nikdar vsled njegove rodomljene duše, vsled prepričavnega vedenja in ljubezni do vsacega. Prosjak je šel iz njegove hiše nasičen in obdarovan, obiskovalce, znane ali prijatelji ni mogel se ločiti od njega, tako presrečno se je vedel in pogostil ga. Pokojni se je porodil v Renčah 8. julja 1846., v duhovnika je bil posvečen 18. sept. 1869. Vteka 25 l. njegovega službovanja prebi je prvi 8 l. na Št. Viški Gori, zadnjih 17 l. pa na Voješčici. Za njegovo zdravje se je močno trudil in je iskal pri župniku Kneippu v Wörishofnu, pri raznih zdravnikih v Gorici in v Trstu, kar pa žalibog vse zaman.

Pokojnik se je prejšnja leta bavil z doslovovanjem v razne časopise. O njegovi vsestranski izobraženosti svedoci prelepa knjižica, ki si jo je v teku let nabavil. Poslednja leta bavil se je mnogo z umetnim zajutjem in rezljanjem iz lesa in napravljal iz njega pretepa dela.

A prezgodaj vzela ga je nemila smrtila žaluoči materi. V najlepši starosti vzela je vrlega duhovnika, najboljšega človeka. Kdor ga je poznal, žaluje za njim in mu kliče v slovo: Počivaj mirno, zlata darca; na veselo svidanje!

Od levega brega Soče. — (Izv. dop.)

Prav je, da se je vendar enkrat eden oglasil zaradi vikarijev. Škoda, da se to ni zgodilo že zdavnaj: mogoče, da bi bilo nekoliko drugače. Res je, — čravno dopisnik „Pr. L.“ nekako zaukuje, — da ne navadni ljudje se čudijo nedosednemu postopanju. Ko so ljudje slišali, da so vikariji dobili tožbo zaradi samostojnosti, so bili veseli, češ, zdaj pa ne bo treba dvojni stroškov in plačevanja na vse kraje. Saj so sami ljudje rekli: „Zdaj vlasta je že potrdila; gotovo bude tudi skoljka!“ V veliki zadregi so eni vikariji, ki niso postali samostojni, ker sami ne vedo, kako odgovarjati ljudem. Radi ali neradi moramo priznati in odgovarjati z besedami: skoljka je to naredila.

Dopisnik „o vikarijih“ ima prav, ker je od daleč nagnut, kje tisti vzrok vsemu temu. Ako bi poznali g. dopisnika, bi mu se marsikaj zaščepali na ušesa in marsikaj pokazali. Iz gořkega vira nam je znano, kako se celo svetne oblastnike čudijo, ker se je pri vikarijih merilo z dvojno merjo. G. dopisnik se čudi temu, mi pa ne. Saj pri naših razmerah je marsikaj mogoče.

„Pr. L.“ se nekako hudičuje, da „Soča“ marsikatero gorko zasoli „slov. duhovnikom v mestu“, in da vsled tega nimajo upiva. O, da bi res ne imeli upiva! Da nimajo upiva, bi izvestno toliku nemirov ne bilo vpravorjenih na Goriškem v zadnjih letih. Prav zato, ker imajo upiv in si prisvajajo celo škofovske pravice, zato v duhovskih krogih vlasta anarhija. „Politika strasti“ v mestu hoče biti škof in po škofovsko ukazovali. Da se ji vse ne posreči, je naravno. Bog varuj, da bi ji šlo vse gladko. Ker ji večkrat kaka spodeli in ker oni, ki ima prvo in zadnjo besedo, naredi križ čez račune, zato pa se jim izvijejo večkrat iz prs globočki vzdih: „Simo brez upiva....“

„Lejte, „Soča“ je kriva, da smo prisl ob upiv....“

„Idaj Italijani vkazujejo....“

Oprostite pospodje, da Vam prav odkritosrčno povemo, da nas bi zelo veselilo, da bi „politika strasti“ (ne slov. duhovnik) v mestu prišla ob upiv: saj nekoliko manj skandalov bi imeli. Dopisnik sicer pravi, da bi „moralni oni gospodje po svoji službi imeti veljavno besedo“. Da, da, veljavno besedo bi moralni imeti oni, ki zavzemajo odlične službe. Ali odlične službe bi morali imeti čisti značaji, pravi in nepristranski možje, ne jezavi, ne strastneži, ne taki, ki do krv preganajo one duhovnike, ki ne trobijo v njih politični rog, ne taki, ki si prizadevajo svojim nasprotuškom škodovati. Možje na vse strani nedotakljivi, brez očitnih napak, možje hladni in trezni, ponužni in pohlevni, vladni tudi nasproti svojim političnim nasprotuškom ti bi morali biti na odličnih mestih in imeti veljavno besedo. Ce so torej one osebe, o katerih govori „Pr. L.“ „brez upiva“, so s a m i k r i v i, kajti predstojniki dobro poznajo one, kaj so, tim bolj, ker so se večkrat opekle, ako so jih poslušali. Le še enkrat ozrite se v leti 1894. in 1890. t. d. in pomisli, kaj so osebe „brez upiva“ uganjale s svojim tovarišem in kaj se dandanes uganjajo. Povejte, kje pod solnecem se še nahaja zavod, da bi profesorji očitno in takо strastno nastopili proti s v o j e m u t o v a r i s u ? In taki naj bi imeli prvo in zadnjo besedo v nadškofiji? Žalibog, še preveč upiva imajo! Mir za lada v naši nadškofiji le tedaj, ko bode „polka strasti“ res „brez upiva“.

Ti pa, predraga „Soča“ le, odprij predale krvicam. Somišljenki prijeti dr. Gr. so pravi mučeniki, ker s. elo preganjeni od „Politike strasti“. Zato pa jim nedostaje druge pomoči, kakor „Soča“. Dostavek uređništva. — In ker odpiramo predale tistim, katerim se krvica godi in minajo druge poti, da bi razkrili svoje težave nego javnim potom v „Soča“: ker smo v tem pogledu neustrašeni, da branimo zatiranje, preziranje, ustrahovane rodoljube: ker se ne plasimo nobenih žrtv, ne gmotnih izgnb, ne tožb, ne najbrozobuzniših napadov na našo osebno čast in poštenje — edino zato tolka gonja proti našemu listu in vse mogoče spletke,

da bi moralno in gmotno uničili urednika, češ: a k o n j e g a p o t e p t a m o , p o t e m b o m e g o s p o d r e b o p o l o ž a j a , p o t e m n a b o l e s e i g r a ē a , d a u s t r a h u j e m o a l i p a p o d e r e m o t i s t e — k i s o n a m n a p o t i . Ako ni takô, dano glavo! Čitatelji naj sodijo sami! — Ali mi se ne plašimo, kajti za nami je hrabro četa, v prisih nam bje vroče srce za resnico in pravico, in osrečuje nas mirna vest, da delamo prav — Gornji dopisnik je govoril resnico in mi smo toliko srčni, da ji ne branimo pot v javnost, pa naj bodo se desetkrat hujje rogovili proti nam. Naj le ročotajo, a spletijo nas ne. Dokler ne bodo „oni“ hrgačni, tudi mi ne odrečemo, ako imajo nastati se stokrat hujja borba nego smo jo že prestali.

To naj si dobro zapiske za uho tisti, ki enuto neko bojevitost v svojih sreči.

V Šempasu, 14. novembra. — Ves čas ustavne dobe Slovenci prosimo in zahtevamo nam v temeljnih državnih postavah zagotovljeno enakopravnost. Ne majhno težilo, pač na stoti in petici smo že poslali na Dunaj, prošč vpljavajo slovenskega jezika v c. k. urade. Niti državni zbor, niti c. k. ministerstvo je kdaj odreklo opravljeno naših zahtev. Dajala so se nam tudi zagotovila, pozitivne obljube, a ostalo je sploh vse pri starih krvicah. Dobra volja dunajske vlade ni mogla pomagati hakenetu Slovanu. Znana nam je edino častna izjema za kratko dobo c. k. namestnika Pino-ta.

Zadnji dve leti se je posebno močno glasila in ponavljala pritožba, da nam se slovenski napisov ne privoščijo na pečatih in vratih c. k. uradov. Ta krik je zanihl ministra Schönborna. Menda ga je bilo sram te krvice, ki se godi Slovanom, zato je kar na tihen uradno zapovedal dvojezične pečate in deske vsim c. k. sodnih uradom na Primorskem. Mesto slovenskih uradnikov dobili svoje slovenske napisce; ali ustal je grozen sum, previdno organizovan krik zoper to dobrotnico, ki se nam je vgrla.

Ta krik irredente so naši državni poslanci po vrednosti označili in zahtevali, da c. k. ministerstvo varuje državno veljavo in koristi proti irredenti. Zadnji pa sta naša državna poslanca s tovarši interpolovala v vladnem sistemu na Primorskem. To smo zeleli, to smo pričakovali: Čast našemu državnemu poslancu.

No dvojezične deske, niti stolnje vojaki in morejo odpraviti krvic, katere tripi lojalni Slovan in državna korist, dokler se ne spremeni sistem. Primorska vlast budi avstrijska in pravljena, pa bo kuču konec irredente, in lojnih Slovanov bo resen stolnji krik, bo najzanesljivejša straža in nepremagljiva bran Avstrije na obalah Adrije.

Visoko ministerstvo! Čaj glas naših državnih poslancev, taj glas zvestega naroda: ne samo sprememnjene deske, marveč sprememnjeno vlast sprememnjenu sistem potrebuje in zahteva Primorsko.

Iz Jagerščeve na Cerkljanskem. — Jagerščeve je skromna hribovita vasica, ležeca na kranjski meji, ter steje komaj 300 ljudi; vkljub temu pa so tamkaj letos lastno svetinstvo, posvečeno sv. Uršuli, izdatno prenavili in okrasili, zadostivsi svetopisemskemu kleni: „Mi ljubljeno lepoto tvoje hiše o Gospod in kraj, v katerem tvoje veličastvo prebiva!“ Naš konaj došli dušni pastir je zacetkom le po ovinkih označil pomankljivosti, pozneje pa je zatelj javno z jekleno vstreljnostjo, seceno in v nemu priporočati plohotnošč podjetje, delovali tor duševnu in gmotno žetovati, da so se vse cerkvne naprave in poprave brzo in spremno dozvolile, vzliti pa, da so se celotni provzročeni stroški 1400 zl. izključljivo le z milodarnimi prispevkami izplačali in poslavali. Napravili smo novi kamnit oltar in takega si omislišli bila je skrajna potreba, ker prejšnji leseni stariški oltar je bil razpadljiv, črvojeden, nadstopen in nevaren, tako da ga niti zebli niso več džulali: jedina barva zakrivala je trohljive ostanke. Dalje smo oskrbeli si novi krsni kamnen, ker prega nismo imeli in krsna voda se je branila le v steklenici v omatri, konečno pa smo uporabili se ugodno priliko, da smo napravili licien in dostojen vhod po novodobnem načrtu. Vse trojno delo nam je pohvalno in tako imelo veljavno zvestoto, da se je vladivo zavetnik posvetil v cerkev s svojimi lepo ubrani glasovi.

Mi smo z novimi zvonovi prav zadovoljni, razum, razum, ki niso dali niti vinjarja za zvonove. G. Samassa mora tudi z nami biti zadovoljen, ker se tudi mi natanjko držimo sklenjene pogodbe.

Sebi zelimo, da bi novi zvonovi prav veliko let oznamovali čast božjo, mir ljudem in pokoj martymu, g. Samassu pa, da bi se veliko zvonov vili za Gorisko.

Mi imamo veliko blže do zvonarja v Videm in Gorico, pa smo se obrnili rajse v Ljubljani. Veno tudi dobro, da nas stanju naši zvonovi pri g. S. okoli 60 gr. več, karob nam je 3 prav lepe zvonove, kjerih prijetni glas se daleč razlega. Preteklo nedeljo so nas prejveč vabili v cerkev s svojimi lepo ubrani glasovi.

Nasi ljudje pravijo, da dobro blago je po ceni, slab blago pa je drag: imajo tudi prav. Poljšejo, da smo potrebovali 10² starih centov večko zvona bila sta nad 250 let stara.

Pri napravi novih zvonov delalo se je z druženimi močmi, kar je bilo neobhodno potrebno.

V začetku hoteli je neka neznačna stranka nekaj nasprotovali; ko je pa videla,

da ne opravi niti in da ima le slabega voditelja, tudi se je pravili stvari, in to je lepo in hvalevredno.

Ko je slo za to, kje imamo naročili

nove zvonove, bili smo edini v tem, da pri g. Samassu v Ljubljani. Naši ljudje dobro

poznamo Kranjsko in pravijo, da imajo tam lepo zvonjenje. Tudi mi želimo imeti tako

zvonjenje, so govorili. Zato smo se obrnili naši zvonovi na g. Samassu in z njim naredili tudi pogodbo. Kakor nam je g. Samassa objabil, nam je tudi v dajanju izvršil: postal nam je 3 prav lepe zvonove, kjerih prijetni glas se daleč razlega. Preteklo nedeljo so nas prejveč vabili v cerkev s svojimi lepo ubrani

glasovi.